

Statsrevisorernes Sekretariat
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

**Beskæftigelses-
og ligestillingsministeren**

Holmens Kanal 20
1060 København K

T +45 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748

J.nr. 2020 - 1669
26. februar 2021

Ministerredegørelse til Statsrevisorerne vedr. Beretning 7/2020 om indsatsen for at undgå statsansattes besvigelser

Statsrevisorerne har afgivet bemærkninger til Rigsrevisionens Beretning om indsatsen for at undgå statsansattes besvigelser og har 4. januar 2021 anmodet om en redegørelse for de foranstaltninger og overvejelser, som beretningen giver anledning til.

Jeg noterer mig, at Statsrevisorerne på baggrund af Rigsrevisionens beretning finder det meget utilfredsstillende, at ministerierne generelt har for svage interne kontroller og forretningsgange og bør styrke ledelsesfokus på tilrettelæggelsen af den interne kontrol og risikostyring samt generelt opruste på området. Jeg noterer mig, at Rigsrevisionen ikke har fundet tilfælde af svig på Beskæftigelsesministeriets område, men har konstateret svagheder i kontrollerne.

Jeg tager Rigsrevisionens beretning og Statsrevisorernes bemærkninger til efterretning, og jeg er helt enig i, at det er vigtigt at ministerierne har stærke kontrolmiljøer, som kan forebygge fejl og mindske risikoen for svig. Jeg vil gerne understrege, at Beskæftigelsesministeriet har stort fokus på at sikre og fastholde et solidt kontrolmiljø. Beskæftigelsesministeriet igangsatte i 2020 en gennemgang og risikovurdering af samtlige finansielle processer på ministerområdet. Den skal danne grundlag for, at ministeriet fremadrettet har et tilstrækkeligt kontrolmiljø på hele økonomiområdet. Jeg konstaterer, at Rigsrevisionen har noteret dette.

Endvidere konstaterer jeg, at Rigsrevisionen har noteret sig, at Beskæftigelsesministeriet løbende ajourfører ministerieinstruksen mv. og at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) har udarbejdet systematiske, ledelsesgodkendte vurderinger af risici samt taget initiativer, der begrænser risikoen for svig i forbindelse med udbetaling af tilskud.

Jeg vil i det følgende redegøre nærmere for de foranstaltninger og overvejelser, som beretningens indhold og konklusioner samt Statsrevisorernes bemærkninger har givet mig anledning til.

Bemærkninger til beretningens kapitel 2:

Rigsrevisionens iagttagelser giver mig anledning til at bemærke følgende vedrørende Beskæftigelsesministeriets styringsramme.

Ad pkt. 33. Implementering af systematisk styringsramme

Rigsrevisionen anbefaler, at alle ministerier implementerer en systematisk styringsramme for intern kontrol og risikostyring ud fra anerkendte principper. Rigsrevisionen anbefaler også, at ministerierne revurderer tilrettelæggelsen af tilsyn med den interne kontrol.

Beskæftigelsesministeriet vil i forbindelse med den igangsatte gennemgang af ministeriets finansielle processer sikre, at der bliver etableret en systematisk styringsramme for intern kontrol og risikostyring, som i højere grad end i dag er baseret på anerkendte principper. Beskæftigelsesministeriet har i dag allerede indarbejdet beskrivelser af intern kontrol og risikostyring i ministerieinstruksen, som det fremgår af regnskabsbekendtgørelsen. Tiltaget skal konsolidere indsatsen.

Ad pkt. 34. Selvangivelse af vurdering af kontrolmiljø og funktionsadskillelse

Rigsrevisionen beskriver, at Beskæftigelsesministeriets departement er blandt de departementer, som har oplyst i et spørgeskema, at funktionsadskillelse delvist er sikret på deres ministerområder. Yderligere har Beskæftigelsesministeriets departement i spørgeskemaet oplyst, at der ikke er sket efterprøvning af, hvorvidt funktionsadskillelse fungerer og hvorvidt der er opsat logning.

Jeg vil gerne slå fast, at det er helt centralt, at der er tilstrækkelig og velfungerende funktionsadskillelse og logning i forbindelse med de finansielle processer. Beskæftigelsesministeriet konstaterer dog, at det ikke i alle tilfælde har været tilfældet i undersøgelsesperioden, hvilket Rigsrevisionen også har påpeget i bl.a. beretning om revisionen af statsregnskabet for 2019.

Beskæftigelsesministeriet følger systematisk op på alle fund og anbefalinger fra Rigsrevisionen. Der bliver i den forbindelse taget hånd om de kendte kontrolsvagheder mv., som Rigsrevisionen eller andre har fundet. Beskæftigelsesministeriet vil derudover i forbindelse med den igangsatte gennemgangen af ministeriets finansielle processer styrke kontrolmiljøet i forhold til funktionsadskillelse og logning.

Bemærkninger til beretningens kapitel 3:

Rigsrevisionens iagttagelser giver anledning til at bemærke følgende vedrørende it-understøttede kontroller i de fællesstatslige it-systemer.

Jeg noterer mig, at Rigsrevisionen finder, at de fællesstatslige it-systemer har en betryggende funktionsadskillelse, men at systemerne kan sættes op og bruges på en måde, som omgår denne funktionsadskillelse.

Beskæftigelsesministeriet oplyser, at der er kompenserende kontroller på en række områder for at øge sikkerheden i den fællesstatslige it-systemer. Beskæftigelsesministeriet vil i forbindelse med den igangsatte gennemgang af ministeriets finansielle processer undersøge og sikre, at disse kompenserende kontroller i alle tilfælde er tilstrækkelige og effektive.

Bemærkninger til beretningens kapitel 4:

Rigsrevisionens iagttagelser giver ministeriet anledning til at bemærke følgende vedrørende ministeriernes interne kontroller i praksis.

Ad pkt. 47. Manglende funktionsadskillelse i Rejsud

Rigsrevisionen skriver, at undersøgelsens stikprøver viser, at 13 ud af de 15 undersøgte ministerier i nogle tilfælde ikke har haft en tilstrækkelig funktionsadskillelse i systemerne RejsUd og/eller IndFak.

STAR indgik i undersøgelses stikprøve vedrørende rejseafregninger. Der blev fundet én afregning, som var godkendt af samme medarbejder, som afregningen vedrørte. Det var muligt pga. af to manuelle fejl. Der var i den konkrete sag ikke tale om svig og afregningen var inden godkendelsen blevet kontrolleret og behandlet af andre medarbejdere end den rejsende.

Beskæftigelsesministeriet vil i forbindelse med den igangsatte gennemgangen af ministeriets finansielle processer også gennemgå de processer, som løber igennem RejsUd og IndFak, for at sikre, at der er tilstrækkelig funktionsadskillelse.

Ad pkt. 73. Betalingskort

Rigsrevisionen har undersøgt brug af betalingskort og anbefaler i hovedkonklusionen, at alle ministerierne undersøger, om de eksisterende forretningsgange og interne kontroller vedrørende ansattes brug af betalingskort, herunder tankkort, er tilstrækkelige i forhold til at imødegå risikoen for eventuelle besvigelser..

Beskæftigelsesministeriet har fastsat både retningslinjer for brug af betalingskort og monitorering heraf. I ministeriets rejsehåndbog, som er tilgængelig for alle medarbejdere, er de nærmere regler mv. beskrevet. Beskæftigelsesministeriet monitorerer løbende samtlige transaktioner med betalingskort via Rejseteam i Statens administration.

Bemærkninger til beretningens kapitel 5:

Rigsrevisionens iagttagelser giver ministeriet anledning til at bemærke følgende vedrørende tilskudsadministrationen i STAR.

Ad pkt. 105. Manglende retningslinjer og procedurer for administration af brugeradgange og rettigheder i TAS

Rigsrevisionen kritiserer STAR for ikke i tilstrækkelig grad at have fastlagt retningslinjer og procedurer for funktionsadskillelse mellem brugerroller i TAS, samt at der ikke er ført løbende kontroller af, om der var et arbejdsbetinget behov for alle brugeres adgange og rettigheder i TAS.

STAR har oplyst, at de er i gang med at udarbejde en supplerende forretningsgangsbeskrivelser, herunder også retningslinjer og procedurer for administration af brugerrettigheder i TAS. I forretningsgangsbeskrivelsen vil proceduren for oprettelse af nye brugere samt tilsyn med eksisterende brugere fremgå med henblik på at sikre, at der hvert kvartal føres kontrol med, at alle brugere i TAS har et arbejdsbetinget behov for de pågældende brugerrettigheder.

Ad pkt. 106 funktionsadskillelse mellem privilegerede brugere.

Rigsrevisionen kritiserer STAR for ikke at have sikret funktionsadskillelse mellem privilegerede brugere. Således har enkelte medarbejdere haft mulighed for at tildele rettigheder samtidig med, at de har været superbrugere.

STAR vil primo 2021 justere organisationen af tilskudsadministrationen, således at tildeling og nedlæggelse af rettigheder i TAS kun foretages af en medarbejder, der ikke deltager i administrationen af tilskud. Der vil i samarbejde med systemleverandøren samtidig blive foretaget de nødvendige systemtilpasninger i TAS, så denne funktionsadskillelse systemunderstøttes.

Ad pkt. 107 Systematisk kontrolsvagthed

Rigsrevisionen bemærker, at der er identificeret en kontrolsvagthed i TAS, som betød, at det i de eksisterende versioner af TAS i 2019 har været muligt at ændre i stamdata, herunder kreditorstamdata, dvs. til hvem og til hvilken bankkonto, tilskud udbetales.

STAR har ikke kendt til den nævnte kontrolsvagthed i TAS. STAR gennemførte i marts 2019 en efterprøvning af sikkerhedsopsætningen i TAS i samarbejde med leverandøren. På baggrund heraf blev sikkerheden i systemet skærpet, herunder er der indført en log over ændringer i stamdata. Det betyder, at styrelsen kan trække logningsrapporter, som viser, hvilke ændringer der er foretaget på de enkelte sager. STAR foretager månedlige kontroller af disse rapporter, således at eventuelle ændringer i stamdata opdages, hvilket vurderes at imødegå ovennævnte kontrolsvagthed.

Ad pkt. 109 Manglende logning af privilegerede brugeres aktiviteter

Rigsrevisionen kritiserer, at STAR ikke har indført tilstrækkelig logning med privilegerede brugeres aktiviteter, herunder fx oprettelse af nye brugere samt tildeling af rettigheder.

STAR vil med virkning fra primo 2021 implementere en ny procedure for gennemgang af brugeradgange og rettigheder i TAS, jf. pkt. 105. Som led i den nye procedure om administration af brugeradgange vil der blive ført tilsyn med, at alle oprettelser af nye brugere samt tildeling og nedlæggelse af rettigheder er berettigede.

STAR har i 2020 opgraderet det tilskudsadministrative system, TAS, til en nyere version. Med den nye version er der mulighed for at trække flere standardrapporter fra loggen, bl.a. logning af ændringer på ordninger og puljeopsætning. STAR vil primo 2021 igangsætte tilsyn med relevante logninger.

Venlig hilsen

Peter Hummelgaard